

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

§. 1. De fructu hujus secessus ad amorem Dei excitandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

TRACTATUS

De Secessu, & vacatione à negotiis ad melius vacandum
Deo, & rebus animi.

Hunc Tractatum brevius absolvo per cōsiderationes potius, quā meditationes digestū, alio quā in Gallico institueram modo; quod illic rudioribus, scriberem, hīc verò aut jam meditationi assuetis, aut qui illas ex varijs seligere possint, ad eum, quem in isto secessu scopum sibi præfixerunt opportunas: quæ hīc scribo, servient lectioni extra Meditationem, aut etiam punctis quibusdam subministrandis, quæ cum legendo animum bene affecterint, meditando deinde & attentioni cogitatione ea ruminando, vehementiores faces admoveere poterunt, præsertim cū meditationi oratio conjungatur: rectè enim S. Bernardus Deum semper quærendum ait; *Qui nec satū adhuc inventus est, nec quari nimis potest, & orando fortè, quàm disputando dignius quæritur, & invenitur facilius.*

Lib. 5. de
confid. in
frat.

§. I.

De fructu hujus secessus ad
amorem Dei excitandū.

Impedimentum amoris potissimum est mentis oculus pulvere rerum humanarū præpeditus, & voluntas earum affectionibus velut luto nimis immerfa. *Affectus, inquit S. Bernardus, jacent mole corporeā prægravati, & luto herentibus desiderijs, sola interim arida, & tenuis consideratio prævolat: Unde fit, ut a surgamus ad amorem Dei animo non toto, sed ex parte, & parte modica nimis.*

S. Ambrosio anima nostra *duplex* est, hoc est bipartita, rationabile habens & irrationabile; & qui justus est, in hoc præsertim incumbit, ut unum ab altero sejungat & segreget: & rationem adfert alibi, quia delectationes sensuum faciunt, ut non semper erecta sit mens nostra, sed aliquando se inflectat: quod ubi accidit, non est utile, cum mentem occupet vitiorum aliqua confusio,

L.
Quid à
morem
impedit.
Iidem.

Sim
ce
po
in
Tra

Con
raic

fio, ferere tum aliquas cogitationes viriles, & fortiores, sed demum cum compressa fuerint, & mens requieverit, tunc seminario quodam disceptationis accepto virtutes possunt & bona opera germinare. Hoc est quod in hoc secessu intendimus, ut tum per cogitationum, considerationumque seminarium amoris divini germen adolescat.

L. de Noe
& arca
c. 11.

2.
Simile de
caeco cor-
porali,
in Ioan.
Tract. 1.

S. Augustinus quam ad purgationem interioris oculi sit necessarius iste secessus, rectè ostendit comparatione ad oculum exterioriorem: Quomodo homo positus in sole cæcus, præsens est illi Sol, sed ipse Soli absens est; sic omnis stultus omnis iniquus, omnis impius, cæcus est corde: præsens est sapientia, sed cum cæco præsens est, oculis ejus absens est: non quia illi ipse absens est, sed quia ille ab ipsa absens est: quid ergo faciat iste? mundet unde possit videri Deus: quomodo si propterea videre non posset, quia fordidos, & saucios oculos haberet, irruente pulvere, vel pituita, vel fumo, diceret illi Medicus: Purga de oculo tuo, quidquid mali est, ut possit videre lucem oculorum tuorum: pulvis, pituita fumus, peccata & iniquitates sunt tolle ista omnia, & videbis sapientiam, quæ præsens est, quia Deus ipse est sapientia.

3.
Confide-
ratio pro-

Ipsè Simplicius Philosophus tantum tribuit sententiis quibus-

dam ab Epicteto in Enchiridio digestis, ut dicat eos, qui illis afficiuntur, & vitæ & moribus exprimerè conantur, posse animum in eam asserere libertatem, in qua à parente & auctore Deo producti fuerint, neque formidèt quicquam, neque de ulla re doleant, neque ulli deteriori naturæ serviant; qui verò illis non excitatur aut pungitur ut affectiones suas intelligat, & ad eas corrigendas nò stimuletur, eum non nisi apud Inferorum tribunalia corrigendum. Si paucula præcepta ad correctionem morum tantum posse creduntur, quæ lumine naturæ, & adiutrice Philosophiæ eruuntur: quid facient ea, quæ Christus verbum Patris & Lux mundi suis sequacibus ex arcanis sapientiæ æternæ deprompta reliquit, si animo curis vacuo, & ad meliora aspirante accuratiùs perpendantur.

phanz sa-
pientie
potens ad
virtutem.

4.
Potentia
Christi
doctrina.

Tanti momenti hanc considerationem existimavit S. P. Ignatius, ut homini sibi devinctissimo, à quo plurima beneficia acceperat (is erat P. Emanuel Miona) pro gratiarum actione hoc velut bonum ingens optet, & ad obtinendum suam operam sponte offerat, tanquam ad id, inquit, quod in hac vita possum sentire, & excogitare optimum.

5.
Ex judicio
S. Ignatii.

Cælites ipsi ab iis, quos ingenti aliquo beneficio affecerunt,

S s s 3 hunc

Ex B. A.
loylij cō-
filio.
Ex literis
32.

hunc aliquot dierum secessum, tanquam rem suis clientibus maximè salutarem efflagitant, inter quos est admirabilis Josepho Spinelli de Societate nostra à beato Aloysio sanitatis restitutio, & simul ad studium perfectionis sedulè accipiendam adhortatio, & quid ad id maximè faciat singularis declaratio: Laborabat Panormi dictus Josephus morbo incurabili, & jam à morte propiùs aberat, cum invocatus B. Aloysius adfuit. & primò loquelam, deinde gradiendi facultatem, denique perfectam sanitatè restituit: inter cetera verò ab ægrotò postulavit; ut singulis diebus renovaret propositum majoribus animis ad perfectionem propriam incumbendi. 2. Ut singulis diebus quartam horæ partem in oratione poneret, & semihoram iis diebus quibus ad Sacram Synaxim accessisset; hocque utrumque voto emisso firmaret. 3. Ut votum aliud adderet adeundi ubi perlanatus esset, Exercitia S. P.N. quod cum æger promississet, tum cœlesti unctione malè affectis partibus adhibilâ, omni morbo depulso, & subsidiis ad perfectionem consequendam, ultrò præsentatis, dataque manu dissuavianda, & productò super infirmum crucis signo, B. Aloysius cum Ioanne Berckmans, qui in his apparitionibus comes semper

fuerat, ex oculis disparuit.

Nihil hîc dico de B. Virgine, quæ ad istum secessum & mentis exercitationem Virginem aliam animavit, & ad illas veritates, in solitudine attentius considerandas, ac in ordinem redigendas, se non parum lucis S. Ignatio attulisse significavit.

Ne ergo abhorre secessum, tam cœlitibus charum, dæmonibus exosum, tibi verò singulariter fructuosum, & puta tibi dictum illud Haic: *Vade intra in cubicula tua, claude ostia tua super te, abscondere modicum ad momentum:* & in ista solitudine intra in thesauros Domini, & ut ait Baruch: *Disce ubi sit sapientia, ubi sit prudentia, ubi sit virtus, ubi sit intellectus, ut scias simul ubi sit longiturnitas vite, & virtus, ubi sit lumen oculorum, & pax.* Neque te paucorum dierum terreat solitudo, qua res animi tui componas, & securitati æternæ seriò provideas: Christiani olim in cavernis & speluncis latibula quærebant quibus tyrannorum atrocitatem declinarent: Sanctus Athanasius, dum Arrianorum rabiem devitat, quinquennium in sicca cisterna delitescit, uni cognitus amico, qui clam victum illi suppeditabat: & tu ut te contra dæmonum furias tuearis, & divinis armis subsidiis, paucorum dierum amicam solitudinem perhorrescis. **Benivenius nobilis medicus**

Ex B. V. g. inis.

In vita P. Balthazaris Albrecht.

Cap. 11.

Cap. 2.

6. Fulminis vis miranda.

7. Cura podagra miranda.

C. 11. de
aditu.
cus Florentinus patrem & filium
vidisse se ait fulmine attonitos se-
ptem dies sine cibo & potu eo-
dem vestigio stetit immobiles,
& pedetentim medicamentis ad-
jutos mentis & corporis sanitatem
recuperasse: si tu divini iudicij ri-
gorem, & fulminantem iudicis
sententiam bene apprehenderes,
libenter plures dies non tam at-
tonitus, quam ingenti metu per-
cussus in istud tempus sollicitè res
tuas, ut oportet, disponeres, &
quâcumque posses industriâ iu-
dicis tibi animum conciliaris, &
sancti timoris, non necessitatis vin-
cula te volentem cubiculi secreto
secessui alligarent.

Colloq. 4.
Narrat Majolus visum à se Me-
diolani hominem Cisalpinum
Pecchium nomine, qui ab illustri
aliquot oppidorum Domino ini-
micitia causa dum iter ageret, vi
armata interceptus, & in sacco
conjectus, ac ad arcem delatus in-
que ima ejus parte conclusus, uno
est famulis conscio, à quo singulis
diebus panis frustum, & aqua pau-
lulum accipiebat, novemdecim
annos exiguo lumine per specu-
lam asperum in istis latebris ab-
sumpsisse, & ab hærede illius, à
quo captus fuerat, dum istud la-
tibus amplificandæ domus gra-
tia destrui mandat, non sine stu-
pore inventum barba ad usque
genua promissa, & capillis ultra
humeros protensis cum omnium

admiratione eductum esse; à po-
dagra, quâ dum in illam caveam
conjectus fuit, laborabat, tum
omnino, & reliquo deinde vitæ
tempore liberam vixisse, quod
ille tot annos propter alterius o-
dium tam animosè tulit, tu pau-
cos dies tuorum scelerum odio, &
Deo placendi ac faciendi satis stu-
dio accensus non feres? meliori
multo sorte, sive victum spectes,
sive liberos, & alterius juvenis &
dirigentis consuetudinem, qua
subinde recreatus nescio quem
puriorum de cælo auram respira-
re te senties; & non podagra, sed
majoribus multo animi malis libe-
raberis: fierique, Deo dante, te-
cum quod cum Italo altero fa-
ctum fuit; qui ita memoriam
mentisque sanum iudicium ami-
serat, ut amicos ab inimicis dis-
cernere non posset, seque in urbe
amicâ versari crederet, dum in ho-
stili ageret, paucorum dierum
quiete, humorum malignitate,
qui venenatis vaporibus cere-
brum obsederant, medicamentis
dissipata, memoriam mentisque
sanitatem recuperavit: nonne tu
eodem laboras infortunio, qui
inter amoris proprii salutis tuæ
hostis infensissimi pestilentiam, &
amoris divini tuorum bonorum
studiosissimi delicias discrimen
non agnoscis? an non putas tran-
quillo paucorum dierum secessui
tam corrupto malignis vaporibus
iudicio

Benivinius
c. 47. de ab-
ditu.

judicio medicinam esse quærendam? experire quæso, expertusque gratias ages ut pluribus contigisse vidimus, implebiturque in te illud Dei apud Prophetam promissum *ponet desertum ejus quasi delicias, & solitudinem ejus quasi hortum Domini*. Vnum dumtaxat ex multis exemplum hujus rei confirmandæ gratia proferam in medium.

8. Mira conversio Mariæ Bonaventuræ. Maria Bonaventura sanctimonialis in Turri Speculorum Romanæ ex S. Francisca Romanæ sequacibus Virgo nobilis, uti cæteræ ex eodem contubernio, indolis generosæ, ad res spiritus virtutisque studium accurandum parum propensa, dummodo culpas graves vitaret, reliqua hominum judiciis, honorisque existimatione metiri solita: ad secessum, exercendumque sacris commentationibus animum ægrè inducitur; quæ tandem totam se ad Spartam illam excolendam Deo & uni de Societate à quo dirigeretur meditandi alioquin insueta fortiter obtulit. Vix primas considerationes de fine hominis, & mediis ad illum finem absolverat, cum divino igne succensa Directori suo dixit: O Pater non est ultra Deus irridendus: video quid à me exigat: volo ex integro ejus esse, totisque viribus incumbere, ut ad ejus majorem gloriam, brevi non qualiscumque, sed magna Sancta

evadam: deinde scripto manu propria exarato coram Deo protestata est, se nullum deinceps præter ipsum amare velle, nuntium omnibus rebus creatis mittere, tamque pura intentione in omnibus ejus voluntati morem gerere, ut si post vitam ejus obsequiis impensam ad inferos detrudere vellet, nihil contra obniteretur, hoc solum optans ut in se divinum beneplacitum impleretur; quod scriptum manu sua signatum lateri crucifixi inseruit; ac pari deinceps passu in reliquis progressa, omnibus divinis motionibus etiam in rebus difficillimis, paruit, linguæ, sensuumque diligentissimæ custodiæ incubuit, cogitationum evagationes cohibuit sui ferè semper victrix, & minorum lapsuum, quantum potest infirmitas humana, expers ad cruces, quæ se offerebant, excipientdas animosa, nunquam querula, nec levamentum quærens; de alienis erratis nec inquirens, nec sermones miscens: colloquia cum sæcularibus, quantum necessitas permisit omnia declinavit, de verbis mordacibus contemptuque inde proveniente parum sollicita: omnibus reculis se spoliavit, etiam imaginibus & reliquiario ac crucifixo argenteo; sacco & corio aliquas dumtaxat reliquias inferens, quas collo gestaret: secessu absoluto, & exercitiis sine imposito

fito illum, quem jam descripsi in actionibus suis, quas altissimo charitatis sine dirigebat, usque ad mortem (quam anno post sanctissimè obiit) cursum tenuit: aliorum verba, contemptusque uni Deo placere studens semper flocci fecit, bis quotidie se flagellis verberavit, **p**aris, dum ægrotis inferuis ad exemplum S. Catharinæ Senensis aliorumque, ex ulcere manans sorbuit, ita sui domina, ut nihil cum anxietate expeteret, nihil cum animi perturbatione pertimesceret, imò in rebus adversis, injuriis, & afflictationibus verbo vel factò irrogatis gestiret præ latitia, & majores optaret.

9.
Per exercitia
con-
versã.

In ultimo morbo diem illum benedixit, qui ad exercitia facienda secesserat, quòd tum demùm clariùs perspiceret, quantos inde fructus collegisset, addebat, si sanitati redderetur, se mensibus singulis illa repetere, ac iterare velle: obiit denique sanctissimè, & tum beneficiis in aliquas sanctimoniales ex eorum voto collatis, tum cælesti revelatione Virgini sanctissimæ facta cognitum est, quàm eximia in cælis beatitate fruereetur, ut meritò de illa dici possit: Consummata in brevi explevit tempora multa.

Hæc ex opusculis P. Nicolai Lancitij, qui dictæ Virgini exercitia distribuit, & morienti adfuit;

quæ fusiùs descripta apud ipsum reperies opusc. spirituali de recollectione octiduana cap. 22. tomo ejus primo.

CONSIDERATIO I.

De fine hominis.

VLtimus proculdubio finis hominis, & totius simul universi Deus est: qui propter se ipsum omnia operatus est, nec supra se habuit, quod respiceret, nec infra, quo subsisteret: cujus nutu res omnes, & totius universi constat imperium; imperij verò terminus est rerù omnium complexio & sine termino æternitas. Jam vide quomodo nominatim erga hominem se habeat, quem creat, ut ait S. Bernardus, ad se participandum, afficit ad appetendum, dilatat ad capiendum, justificat ad promerendum, accendit ad zelum, fecundat ad fructum, dirigit ad æquitatem, format ad benevolentiam, moderatur ad sapientiam, roborat ad virtutem, visitat ad consolationem, illuminat ad cognitionem, perpetuat ad immortalitatem, implet ad felicitatem, circumdat ad securitatem: quem quæso nobiliorem finem, sed & fructuosiore ac feliciorum optare posset vilis homuncio? Cogita quæso te cereum esse manu Dei formatum, qui ad ejus

I.
Omnia
propter se
fecit Deus.

1. 1. 1.

1. 1. 1.

2.
Homo ce-
reus in di-

Tt gloriam